

Гоголь М. М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та оподаткування
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Gogol Marina

Odessa I. I. Mechnikov National University

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Анотація. Розглянуто можливості використання інформаційних технологій у системі сучасного обліку та прийняття управлінських рішень на основі даної інформації. Надано характеристику найбільш розповсюджених програм автоматизації обліку для підприємств різних розмірів, форм власності та спеціалізації діяльності. Розглянуто процес взаємодії бухгалтерського обліку та прийняття управлінських рішень. Пропонуються до розгляду етапи формування організаційно-економічних умов в системі бухгалтерського обліку для вітчизняного бізнесу, що дасть змогу гармонізувати процес взаємодії бухгалтерського обліку та менеджменту підприємства за щоденної їх співпраці. Ефективний розвиток країни у цілому і будь-якого підприємства зокрема передбачає оптимізацію виробничої, маркетингової облікової, управлінської діяльності. Як наслідок, питання максимізації прибутку через ефективність використання роботи персоналу підприємства є доцільними для кожного керівника сьогодні.

Ключові слова: бухгалтерський облік, управління підприємством, організація обліку, управлінське рішення, пандемія, ефективність управління, інноваційний облік.

Вступ та постановка проблеми. Сучасна система обліку нашої країни переживає вкрай важкі часи. Багато підприємств змушені зменшувати обсяги виробництва або призупиняти чи перелаштовувати свою діяльність взагалі. Це є наслідками сучасної економічної кризи не лише у нашій країні, а й у світі у цілому через пандемію COVID-19 та її наслідки.

За таких обставин управління підприємством стає ще більш складним процесом, що потребує взаємодії усіх управлінських ланок та системи обліку як основної інформаційної бази, регламентованої законодавчо. Європейський світогляд на систему управління підприємством суттєво відрізняється від традиційного вітчизняного через можливості її реалізації та систему фінансування як зовнішніми ресурсами, так і внутрішніми. Тому дослідження питання розвитку сучасної системи обліку в управлінні підприємством є досить актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження даного питання зроблено науковцями Т.О. Коропецькою та О.А. Нігрей, які розглядали зарубіжний досвід в управлінні персоналом як фундаментальним елементом ефективного функціонування будь-якого підприємства в сучасній системі його існування. Організацію обліку як інструмент управління підприємством розглядали у своїх працях С.С. Стоянова-Коваль, І.О. Крюкова, Н.С. Морозюк, сформувавши при цьому власні судження використання бухгалтерського обліку для розвитку підприємства на основі прийнятих ефективних управлінських рішень.

Метою даної роботи є висвітлення теоретико-методологічних аспектів розвитку бухгалтерського обліку в управлінні підприємством; розгляд можливості використання сучасних інформаційних технологій у системі бухгалтерського обліку та прийняття управлінських рішень; доведення пропорційності взаємозв'язку прийняття управлінських рішень на основі облікової інформації підприємства.

Результати дослідження. Вплив зовнішнього середовища на роботу кожного підприємства є безперечним,

проте більшість із них уже навчилися прилаштовуватися до різних економічних, соціальних чи інших коливань. До такої гнучкості довелося привчати й усім іншим основним складникам процесу функціонування підприємства, і система обліку не стала винятком.

Застосування комп'ютерних технологій у бухгалтерському обліку значно підвищує продуктивність праці бухгалтерів. Але під час організації бухгалтерського обліку на конкретному підприємстві постає питання про доцільність створення на підприємстві комп'ютерних систем бухгалтерського обліку (КСБО). Це питання дуже важливе, оскільки вибір способу обробки облікової інформації є ключовим в організації бухгалтерського обліку, яка повинна відповідати особливостям конкретного підприємства, його цілям та інтересам, а також сприяти планомірному та раціональному веденню господарства. У принципі на підприємствах можна організувати облік і без застосування комп'ютерів, але за умов належної організації управління підприємством у цілому. Бухгалтерія великого підприємства може бути організована порівняно задовільно навіть у тому разі, якщо вона ведеться з використанням застарілих технічних прийомів, але обов'язковою при цьому є наявність раціональної організації управління підприємством у цілому. Створення та використання комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку здатні не лише прискорити процес обробки інформації на підприємствах, де облік організований добре, а й суттєво поліпшити його організацію на підприємствах, де у веденні бухгалтерського обліку панує безлад. Така можливість зумовлена тим, що комп'ютерний спосіб обробки облікової інформації вимагає формального та чіткого опису облікових процедур у вигляді алгоритмів, що впорядковує виконання обов'язків працівниками обліку.

Сучасна ситуація в розвитку системи бухгалтерського обліку переживає суттєві зміни, які стосуються посилення автоматизації обліку, можливості віддаленої праці, фрилансу, використання нових ІТ-технологій тощо. Особливо важко у таких умовах доводиться бухгалтерам

«минулого покоління», які з натиском освоїли основні бухгалтерські програми: «Дебет Плюс», «1С: Бухгалтерія», Bookkeeper, «Ананас», «Своя технологія», Athena, «1С: Підприємство», «М.Е.Д.О.К.», «Парус» тощо.

Більшість зазначених бухгалтерських програм має співставність з управлінськими програмами даних фірм, що є зручним, як для управлінського персоналу під час прийняття рішень, так і для бухгалтерів підприємства. Бухгалтерський облік сьогодення не змінив своєї мети у функціонуванні, проте конкурентні умови його сучасного ведення набули значних змін. А як відомо, для системи управління підприємством бухгалтерський облік є джерелом інформації.

Сучасна система бухгалтерського обліку стає все більше прилаштованою до реалій сьогодення в системі інформаційних технологій, що є досить позитивним, ураховуючи європейський напрям розвитку нашої країни. Також важливим аспектом є те, що під час формування інформації на базі бухгалтерського обліку управлінці краще розуміють інформацію, інтерпретовану через інформаційні системи, адже таку інформацію легше використовувати в проектуванні бізнес-процесів, адаптувати для прийняття управлінських рішень за віддаленої роботи управлінського персоналу тощо. Якість облікової інформації здебільшого залежить від процесу її організації на підприємстві. Як відзначають науковці С.С. Стоянова-Коваль, І.О. Крюкова, Н.С. Морозюк, «обліковий процес є складним, тому питання його організації займають особливе місце під час вивчення бухгалтерського обліку. Оскільки бухгалтерський облік є інформаційною основою бізнесу, система його побудови має ґрунтуватися на принципах доцільності, ефективності, оперативності і повноти збору та надання інформації. Окрім того, недоліки в організації обліку можуть призвести до порушення термінів підготовки даних для звітності, відставання в обліку, перекручування та заплутаності у ньому, що створює умови для зловживань. Лише налагоджена система бухгалтерського обліку протистоїть хаосу, чому і служить організація обліку. Бухгалтерський облік у нинішніх умовах не може бути лише пасивним нагромаджувачем даних та здійснювати контроль за збереженням засобів у системі розширеного відтворення, забезпечувати інформаційний процес інтенсифікації виробництва, раціональне використання всіх видів ресурсів, посилення боротьби з безгосподарністю і марнотратством, забезпечувати сприяння вирішенню проблеми уповільнення темпів інфляції та попередження її хронічного характеру, здійснювати пошук і мобілізацію резервів підвищення ефективності виробництва, прискорення темпів економічного розвитку, а й прогнозувати перспективи функціонування підприємства в умовах ринкових відносин, бути оперативнішим та більш аналітичним» [3, с. 8].

Науковець В.А. Верба відзначає: «Проте, незважаючи на процеси глобалізації та економічної інтеграції, формування єдиного інформаційного простору, становлення управлінського консультування має національну специфіку. Вагомий вплив на розвиток управлінського консультування в певних регіонах і країнах здійснюють такі чинники, як рівень і темпи економічного зростання країни, структура її економіки та виробництва, особливості державного управління та регуляторної політики, а також специфіка національної та управлінської культури» [1, с. 97].

У працях В.А. Верби йдеться саме про сучасні консалтингові фірми, які заповнили український ринок надання послуг обліку, аналізу, аудиту й оподаткування у 2021 р. через нестачу облікових кадрів. При цьому, ана-

лізуючи тенденції вступу до вишів, варто зазначити, що професія бухгалтера втратила свою популярність. Проте менеджмент у різних його проявах є дуже популярним для більшості абітурієнтів України. Тому, можливо, є раціональним знаходження «золотої середини» у взаємодії бухгалтерів та управлінців сучасного бізнесу нашої країни через систему інформаційних технологій.

Розглянемо більш детально сучасні автоматизовані облікові програми, які пропонує український ринок для використання як обліковцям, так і управлінському складу підприємства.

Найбільш популярною залишається «1С: Підприємство», хоча авторитет даної програми було значно підірвано у 2015–2018 рр., проте компанією було налагоджено взаємодію з українськими підприємствами на законодавчому рівні, та в 2019 р. вітчизняні підприємства вже змогли заключати договори з даною фірмою. Ця програма є також у варіанті «1С: УПП, управління підприємством», у якій є взаємодіючі модулі між бухгалтерами та менеджерами підприємства.

Bookkeeper – це нова можливість для мікро та малих вітчизняних підприємств автоматизувати свою систему бухгалтерського обліку, при цьому пробний перший місяць користування є безкоштовним. Оновлення в даному сервісі відбувається щотижня, проте недоліком є відсутність співставлення з управлінськими програмами сучасної системи менеджменту.

«Дебет Плюс» – це облікова програма для мікро та малих підприємств, найбільш розрахована на торговельні підприємства, має гарний модуль ведення складського обліку. Позитивним є щоденне оновлення та законодавча готовність згідно з вітчизняними вимогами.

«Ананас» є платформою для ведення оперативного обліку на підприємстві. Має можливість для самостійного формування бухгалтером підприємства облікової системи відповідно до його бізнесстратегії тощо.

«Своя технологія» – автоматизована програма для ведення здебільшого управлінського обліку на підприємстві малих чи середніх розмірів і статків. Основні складники даної програми: складський облік товарів, облік та аналіз реалізації товарів, розрахунки з постачальниками та підрядниками, надходження, рух та вибуття грошових коштів підприємства тощо.

Програма «Афіна» розглядає кожну ділянку обліку як окрему базу даних.

Цю програму можна характеризувати як RAD (Rapid Application Development) – швидке розроблення додатків, система «два в одному» є зручною для сучасних керівників підприємства.

Формація усіх вище перерахованих програм є неповною, їх сьогоденні в Україні існує безліч, проте не всі вони є популярними серед бухгалтерів, що свідчить про необхідність їх удосконалення. Більшість перерахованих нами програм дає можливість сформувати достатній обсягів інформації для прийняття ефективних управлінських рішень із будь-якого питання. Проте для правильної роботи будь-якої автоматизованої облікової та управлінської програми необхідні певні етапи формування організаційно-економічних умов у системі бухгалтерського обліку для вітчизняного бізнесу, а саме:

1. Наявність системи управління, самоорганізації, яка функціонує на основі принципів, що передбачає обов'язкове забезпечення умов самоорганізації, таких як:

- трансформація функцій управління (зокрема, контроль виводиться на кордони організації);
- віртуалізація і сетізація;
- орієнтація на процесний підхід;

– підвищення гнучкості організацій;
 – комплексна автоматизація та інформатизація на основі ІТ-технологій виконавчо-технологічних функцій.

2. Використання методології управління проектами в категорії процесного підходу під час проектування системи обліку;

3. Наявність системи ІТ-технологій для корпоративного управління проектами.

4. Наявність системи показників, ділянок обліку тощо, адаптованих до відповідних умов інтегрованого бізнесу конкретного регіону.

Більшість вітчизняних підприємств не витрачає часу та фінансів на реалізацію проектів за даними етапами, що є помилковим, і взаємодія системи автоматизованого обліку та управління стає неможливою чи неефективною.

Науковці Т.О. Коропецька та О.А. Нігрей зазначають: «Система управління персоналом, яка склалася на провідних вітчизняних підприємствах, порівняно з досліджуваними країнами є недосконалою та потребує великих реформувальних. Перш за все, на нашу думку, варто звернути увагу на особистий потенціал працівника, початкове вивчення слабких та сильних сторін, як це передбачено японською системою, адже в Україні здебільшого робітник не може повністю реалізувати свої можливості. Це можливо зробити за умови ефективного стимулювання, розширення можливостей освітнього і професійного росту, створення умов для більшого задіявання працівників у процесі прийняття управлінських рішень» [2, с. 77].

Підтримую цю точку зору, і хочеться відзначити, що проблема кваліфікованого персоналу й досі не є вирішеною на українських підприємствах, адже дефіцит бухгалтерів, які мають гарні вміння автоматизованої роботи, відчувається дуже гостро.

Інформація в системі бухгалтерського обліку має чисельні переваги, проте залежить від розмірів, спеціалізації, форми власності підприємства. Процес формування інформації в бухгалтерському обліку має певні етапи, кожен з яких містить певні методи бухгалтерського обліку (рис. 1).

Сьогодні вдосконалення системи управління безпосередньо залежить від отримання своєчасної, достовірної та якісної інформації, бо саме її сутність коригує напрям прийняття управлінських рішень.

Сучасне управління підприємством вимагає нових методів та технічного оснащення побудови якісних інформаційних систем.

Процес упровадження можна розбити на два етапи: налаштування та навчання.

Процес налаштування комплексу програм мало чим відрізняється від налаштування інших програм і виконується за таким планом:

– налаштування (доопрацювання стандартного, що поставляється з програмою) плану рахунків згідно з особливостями господарства, проведеною оптимізацією бухгалтерського обліку та поставленим завданням;

– налаштування типових проводок. У разі впровадження великих комплексних програм налаштування кожного розділу бухгалтерського обліку в окремому модулі необхідно проводити окремо з урахуванням специфічних особливостей. Наприклад, у блоці з обліку заробітної плати необхідно настроїти алгоритми розрахунку різних утримань та нарахувань;

– налаштування первинних документів;

– налаштування форм бухгалтерської звітності згідно з особливостями господарства. У результаті проведення якісної автоматизації вся щоквартальна звітність повинна обов'язково складатися автоматично.

Налаштування звітності і податкових розрахунків на план рахунків та типові господарські операції, які реально використовуються у господарстві, – процес досить складний. Під час його проведення потрібно ввести в програму декілька стандартних господарських операцій, щоб потім перевірити правильність налаштування, звіряючи складені автоматизовані розрахунки з ручними на умовному прикладі.

Важливим для впровадження програмною забезпечення є навчання персоналу. Необхідною умовою є отримання бухгалтером хоча б початкових навичок роботи з комп'ютером, тобто вміння виконувати елементарні операції запуску програми, копіювання файлів та ін., потрібно подолати психологічний бар'єр. Далі процес навчання можна розділити на дві рівня.

Навчання першого рівня – це навчання персоналу бухгалтерії виконувати поточну роботу, вести господарські операції, друкувати первинні документи, складати облікові реєстри та звітність. Ефективною є лише та автоматизація, під час якої бухгалтер працює на комп'ютері «в режимі реального часу».

Рис. 1. Алгоритм формування інформації в системі бухгалтерського обліку підприємства

Джерело: вихідні дані є власною розробкою автора

Навчання другого рівня: коли програма налаштована і співробітники навчені, то можна починати працювати з програмою. Але рано чи пізно може статися один із двох фактів (або одразу обидва);

– зміниться характер господарської діяльності і доведеться перебудувати план рахунків, форми первинної документації або автоматичні проводки за типовими господарськими операціями;

– зміняться форми бухгалтерської звітності та розрахунків за податками і потрібно буде проводити доопрацювання цих форм.

Упровадження бухгалтерського програмного забезпечення дає змогу автоматизувати не лише бухгалтерський облік, а й вести облік забезпеченості продукцією, товарами та відобразити її реалізаційні зміни, вести та контролювати укладення та виконання договірних зобов'язань, розраховувати правильно й швидко заробітну плату, здійснювати бюджетне планування та контролювати його виконання, формувати чітку і правдиву звітність.

Відомо, що відповідні помилки бухгалтерського обліку можуть стати наслідками збитковості підприємства чи навіть його знищення. Найбільш розповсюдженими є помилки під час ведення внутрішнього обліку, котрий не регламентується законодавчо, але зустрічаються також помилки, викликані незнанням і, відповідно, невиконанням певних законодавчих змін.

Також потрібно згадати й про алгоритмічні помилки під час ведення обліку вручну. У цьому разі управлінець, бухгалтер, економіст повинні переписувати дані з первинних документів із подальшим їх узагальненням, але дані процеси займають велику кількість часу, трудових ресурсів і при цьому залишається можливість здійснення різних помилок.

Для автоматизації управлінсько-облікової системи необхідна забезпеченість підприємства сучасним комп'ютерами, системним програмним забезпеченням та спеціалізованим забезпеченням.

Ефективність роботи спеціалізованого бухгалтерсько-облікового забезпечення залежить від ресурсних можливостей комп'ютерів та навиків і зусиль фахівців.

У сучасних умовах господарювання теорія організації має велике значення для вдосконалення обліку й управління. Більш повне використання досягнень даної теорії дає змогу створити досить самостійну дисципліну про конкретні функції і завдання бухгалтерського обліку і тим самим далі розвинути їхні організаційні аспекти.

На тлі організаційних принципів стають більш наглядними ті недоліки в організації обліку, на які у загальній масі проблем не зверталось досить уваги. Тільки за глибокого організаційного підходу вдається розкрити консерва-

тизм і негнучкість апарату бухгалтерії, нечіткий розподіл і виконання обов'язків, дублювання в роботі, відсталий рівень організації праці бухгалтерів на підприємствах.

Перед упровадженням комп'ютерної системи бухгалтерського обліку на підприємстві необхідно провести реінжиніринг бізнес-процесів, тобто переосмислення та перепроєктування діяльності підприємства для досягнення суттєвих покращень у таких ключових для сучасного бізнесу показниках, як прибуток, якість, рівень обслуговування та оперативність.

Після прийняття рішення про реорганізацію підприємства проводиться комплексне обстеження схеми його фінансово-господарської діяльності та складається проєкт реорганізаційних заходів. Підприємство повинно налаштуватися на систему, а система, яка несе в собі технологію управління та досвід попередніх впроваджень, адаптується до конкретного бізнесу.

Організація бухгалтерського обліку потребує певних передумов. Серед них можна виділити такі:

- 1) детальне вивчення технології виробництва;
- 2) висока кваліфікація головного бухгалтера.

За комп'ютеризації бухгалтерського обліку підприємств можна виділити дві передумови, характерні для організації комп'ютерного обліку:

- 1) наявність грошових коштів для інвестицій у створення та експлуатацію інформаційної системи;
- 2) зацікавленість керівника та головного бухгалтера підприємства.

Упровадження автоматизованої системи обробки облікової інформації пов'язане з капітальними вкладеннями на придбання технічних засобів та програмного забезпечення, виконання підготовчих робіт, навчання персоналу, поточними витратами на підтримку на належному рівні всієї системи тощо, тому необхідно економічно обґрунтувати доцільність такого заходу для підприємства.

Висновки. Отже, дослідження сучасного стану та тенденцій розвитку бухгалтерського обліку в управлінні підприємством є важливим елементом функціонування підприємства у цілому, адже від ефективності прийнятих управлінських рішень на основі облікових даних залежить і прибутковість підприємства за певний період часу. Сучасний ринок автоматизованих облікових програм має великий асортимент, і кожне підприємство може підібрати собі за відповідними розмірами, спеціалізацією чи фінансовими можливостями. Найбільшою проблемою сучасного обліку є дефіцит кадрів, які вміють працювати з автоматизованими програмами і при цьому мають достатні знання в методології ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Верба В.А. Детермінанти формування та тенденції розвитку консалтингового ринку в Україні. *Стратегія економічного розвитку України*. 2008. № 22–23. С. 97–104.
2. Коропецька Т.О., Нігрей О.А. Зарубіжний досвід в управлінні персоналом. *Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2018. № 13. С. 69–80.
3. Стоянова-Коваль С.С., Крюкова І.О., Морозюк Н.С. Організація бух-галтерського обліку : навчальний посібник. Одеса, 2016. 241 с.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон Ук-раїни від 16.07.1999 № 996-XIV (у редакції від 16.11.2018) / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 30.07.2021).
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 30.07.2021).

References:

1. Verba V.A. (2008) Determinanty formuvannia ta tendentsii rozvytku konsal'tynhovooho rynku v Ukraini. [Determinants of formation and development trends of the consulting market in Ukraine]. *Strategy of economic development of Ukraine: collection of scientific works*. Vadym Hetman Kyiv National University of Economic. no. 22–23, pp. 97–104.

2. Koropetska T.O., Nigrey O.A. (2018) Zarubizhnyi dosvid v upravlinni personalom. [Foreign experience in personnel management]. *Collection of scientific works of Khmelnytsky Cooperative Trade and Economic Institute: Economic Sciences*. no. 13, pp. 69–80.
3. Stoyanova-Koval S.S., Kryukova I.O., Morozyuk N.S (2016) Organization of accounting. Tutorial. Odessa, Ukraine.
4. Law of Ukraine "On a record-keeping and financial reporting in Ukraine" from 16.07.1999 p. № 996-XIV [Online], available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main> (Accessed 30 July 2021).
5. Internal revenue code of Ukraine from 02.12.2010 p. № 2755-VI, [Online], available at: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17 (Accessed 30 July 2021).

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УПРАВЛЕНИИ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Аннотация. Рассмотрены возможности использования информационных технологий в системе современного учета и принятия управленческих решений на основе данной информации. Охарактеризованы наиболее распространенные программы автоматизации учета для предприятий разных размеров, форм собственности и специализации деятельности. Рассмотрен процесс взаимодействия бухгалтерского учета и принятия управленческих решений. Предложены к рассмотрению этапы формирования организационно-экономических условий в системе бухгалтерского учета для отечественного бизнеса, что позволит гармонизировать процесс взаимодействия бухгалтерского учета и менеджмента предприятия при ежедневном их сотрудничестве. Эффективное развитие в целом и любого предприятия отдельно предусматривает оптимизацию производственной, маркетинговой учетной, управленческой деятельности, как следствие, вопрос максимизации прибыли при эффективности использования работы персонала предприятия является целесообразным для каждого руководителя.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, управление предприятием, организация учета, управленческое решение, пандемия, эффективность управления, инновационный учет.

CURRENT STATE AND TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF ACCOUNTING IN THE MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

Summary. Possibilities of using information technologies in the system of modern accounting and making managerial decisions on the basis of this information are considered. The characteristic of the most widespread programs of automation of the account for the enterprises of the different sizes, patterns of ownership and specialization of activity is given. The process of interaction of accounting and management decisions is considered. The stages of formation of organizational and economic conditions in the accounting system for domestic business are offered for consideration, which will allow to harmonize the process of interaction of accounting and management of the enterprise in their daily cooperation. Effective development of the country as a whole and any enterprise separately involves the optimization of production, marketing, accounting, management activities, as a consequence of the issue of profit maximization through the efficient use of personnel of the enterprise are appropriate for every manager today. Nowadays, even the smallest enterprise cannot operate without computer hardware and software. To take a leading position in the market, to increase the efficiency of staff, to create an optimal management structure – the most important tasks of the head of the enterprise. In accounting, this is especially important, which necessitates the use of software packages for accounting, the implementation of which increases the efficiency of data processing. The problem of assessing the capabilities and implementation of accounting information systems today remains quite relevant, because with their implementation, the work becomes more creative, aimed at organizing and improving accounting and management decisions. Accounting programs must meet all the requirements of the accounting policy of the enterprise and meet the standards of international accounting. Currently, there are a large number of different software automation of accounting, and most of them have a modular architecture that allows you to use individual functional units. The modern market of automated accounting programs has a wide range and each company can choose the appropriate size, specialization or financial capabilities.

Key words: accounting, enterprise management, accounting organization, management decision, pandemic, management efficiency, innovative accounting.